

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

MOHATO O PHAHAMENG

KEREITI YA 9

PUDUNGWANA 2017

SESOTHO PUO YA LAPENG P3

MATSHWAO: 50

NAKO: Dihora tse 1½

Pampiri ena e na le maqephe a 5.

DITAELO LE TLHAHISOLESEDING

1. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO tse PEDI, e leng

KAROLO YA A: Moqoqo (30)

KAROLO YA B: Ditema tsa kgokahano (20)

2. Araba potso e le **NNGWE** karolong ya A.
3. Araba potso e le nngwe karolong ya B.
4. Qala potso e **NNGWE** le e **NNGWE** leqepheng le LETJHA, mme o sehe mola qetellong ya potso ka nngwe
5. Nomora dikarabo tsa hao jwalo feela ka ha dipotso di nomorilwe.
6. Ngola sehlooho se loketseng potsong eo o e kgethileng, kapa sehlooho seo o iqapetseng sona meqoqong eo ho sa nehelanwang ka dihlooho ho yona.
7. Ngola ka mongolo o makgethe, o balehang dipotso TSOHLE di arajwe ka Sesotho.

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO YA 1**

Kgetha sehlooho se le seng mme o ngole moqoqo wa bolelele ba mantswe a 250–300. Hopola ho etsa moralo, mokgwaritso wa pele, ho boeletsa mosebetsi hape le hore o boele o lekole mosebetsi wa hao botjha ho hlahloba diphoso, o ntano ngola mokgwaritso wa ho qetela. Ela hloko tse latelang: mopeleto, matshwao a puo, melao le tshebediso ya puo.

1.1 Re ile ra keteka ha monate tsatsing leo. Batswadi ba ka ba sa ntumella ho ya moketeng oo, empa kajeno ke llela metsotso.” Sebedisa dintlha tse latelang ha mmoho le tsa hao mme o ngole moqoqo phetelo ka sehlooho sena **Manganga a ja monga ona:**

- Ho ne ho ketekewa kae?
- Ho ne ho ketekwa eng?
- Hobaneng batswadi ba sa o dumella?
- Hobaneng manganga a ja monga ona?

[30]**KAPA**

1.2 Dithethefatsi di qetile setjhaba sa Rantsho. Ngola moqoqotlhaloso ka ditlamorao tsa dithethefatsi setjhabeng sa habo rona. Sebedisa dintlha tse latelang ha mmoho le tsa hao. Ngola moqoqotlhaloso tlasa sehlooho sena: **Jowe! Dithethefatsi tsa qeta setjhaba**

- ke eng DITHETHEFATSI?
- Ditlamorao tsa tsona
- O bona ho le molemo ho di sebedisa kapa tjhe?

[30]**KAPA**

1.3 Re ile ra phehisana ka bodumedi ba rona le motswalle wa ka. E mong le e mong a hlahisa lehlakore la hae haholo-holo ba tumelo ya bokreste le ya setso.

Dumela kapa o hanane le sehlooho se latelang: **Tumelo ya Bokreste e fedisitse meetlo ya Basotho.** Sebedisa dintlha tse latelang ha mmoho le tsa hao:

- Hlalosa hore Tumelo ya bokreste keng le setso.
- Tumelo ya sekreste e sentse setso kapa tjhe?
- Hobaneng ha o kgethile tumelo ya bokreste kapa ya setso?

[30]**KAPA**

- 1.4 Boha setshwantsho se latelang mme o ngole moqoqo ka sona. Iqapele sehlooho se tla qholotswa ke setshwantsho maikutlong a hao. O se le bale ho etsa moralo le ho nomora potso ho ya ka setshwantsho

1.4.1

[Se qotsitswe le ho hlophisetswa tlhahlobo ho tswa ho *Bona* ya Phupjane 2014: 67]

[30]

KAPA

1.4.2

[Se qotsitswe le ho hlophisetswa tlhahlobo ho tswa ho makasine ya *Fresh for living* ya Mphalane 2017: 99]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A: 30

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO**POTSO YA 2**

Lekola lethathamo lena le latelang la ditema tsa kgokahano o nto kgetha e le nngwe ebe o ngola ka yona. Mantswe e be a 120 – 140 (Dikahare feela). Hopola ho etsa moralo le ho hlaola diphoso. Ela hloko tse latelang: mopeleto, matshwao a puo, melao le tshebediso ya puo.

Lengolo la semmuso

- 2.1 O pasitse kereiti ya borobong mme o lokela ho ya sehlopheng se latelang. Ngola lengolo la semmuso moo o kopang ho amohelwa sekolong se seng ho bala kereiti ya leshome. [20]

KAPA**Lenanetsamaiso le metsotso**

- 2.2 Jwalo ka mongodi wa lekala la batjha ho tsa dipapadi tikolohong ya heno, ngola lenanetsamaiso le metsotso ya kopano moo le tla buisana ka mathata ao le kopaneng le ona ngwahola. [20]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 20
MATSHWAO OHLE A PAMIRI ENA: 50

